

MUZEUM
sztuki
nowoczesnej
w warszawie



Informacja prasowa, 17.01.2023

Anka Ptaszkowska Przypadkiem

17.02 – 23.04.2023

Wybrzeże Kościuszkowskie 22

otwarcie wystawy: piątek 17.02.2023, godz. 18.00

Ekscytacja jako geneza wszystkiego

Z UW wyrzucono ją za to, że nie wstała podczas śpiewania Międzynarodówki. W Lublinie studiowała historię sztuki i, jak sama wspomina, „interesowała się filozofią, ale jeszcze bardziej rock and rollem”. W Paryżu prowadziła niezależne galerie sztuki. Do dziś w jej warszawskim mieszkaniu spotykają się artystki i artyści. Anka Ptaszkowska jest bohaterką najnowszej wystawy w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie.

Ekspozycja *Anka Ptaszkowska. Przypadkiem* otworzy się w MSN-ie w piątek 17 lutego i potrwa do 23 kwietnia. Złożą się na nią dokumenty pokazujące intensywne „życie w sztuce” tytułowej bohaterki, instalacja dźwiękowa Michała Libery skomponowana z archiwalnych nagrań i rozmów z nią oraz dzieła wielu artystek i artystów, którym Ptaszkowska poświęciła i poświęca całe swoje życie. Zobaczymy m.in. prace Henryka Stażewskiego, Marii Ewy Łunkiewicz-Rogoyskiej, Tadeusza Kantora, Edwarda Krasińskiego, Eustachego Kossakowskiego, Włodzimierza Borowskiego, Daniela Burena, Babette Mangolte, Dana Grahama czy Rachel Poignant.

Jak wyjaśnia kuratorka wystawy Maria Matuszkiewicz: *Osią wystawy jest scenariusz filmu autobiograficznego w 32 rozdziałach, napisany przez Ankę Ptaszkowską w 2016 roku, a teraz opublikowany w katalogu wystawy. Ukazuje on zarówno oficjalny, jak i prywatny wymiar tej historii. Co więcej, w Muzeum nad Wisłą pokazemy także powstały na bazie scenariusza film Anny Molskiej pt. „Wyobraźcie sobie, że istnieje prawda w sztuce”.*

Wystawie będzie też towarzyszyć publikacja pt. *Dom w Zalesiu - i jego pobocza*, czyli spisana przez Ankę Ptaszkowską historia jej związków rodzinnych i przyjacielskich, ściśle spleciona

z historią domu zbudowanego przez jej matkę podczas okupacji. Po wojnie dom był miejscem twórczości męża Ptaszkowskiej, Edwarda Krasińskiego (to tu po raz pierwszy pojawił się słynny niebieski pasek), czy zaprzyjaźnionego z nią krytyka Mariusza Tchorka (to w Zalesiu wspólnie napisali *Teorię Miejsca*).

„ŻYCIE TERAŹNIEJSZOCIĄ”

Anka Ptaszkowska to żywioł. Kiedy odkryła *Litanie do ekscytacji* Malewicza, znalazła w niej odzwierciedlenie własnego *credo*. Jej życiu niezmiennie przyświeca „ekscytacja jako geneza wszystkiego”. Tytusem Dzieduszyckim byli w Lublinie pierwszą parą rocka akrobatycznego, o ich wyczynach pisała prasa. Pasjonowali się jazzem, muzyką wolności, łączyło ich także oddanie sztuce: oboje należeli do Grupy Zamek. Na sztukę nowoczesną podczas studiów na KUL-u Ptaszkowską otworzył legendarny profesor i opozycjonista Jacek Woźniakowski. Pracę magisterską poświęciła Tadeuszowi Kantorowi, a swój pierwszy artykuł napisała o Henryku Stażewskim. Potem poznała i jego i Mewę, czyli słynną Marię Ewę Rogoyską-Łunkiewicz, oraz jej męża Jana Rogoyskiego. „To była moja rodzina” – mówiła o nich. Fascynował ją Stażewski jako radykalny przedwojenny awangardysta i anarchista, wielki zwolennik egalitaryzmu, a przy tym człowiek skromny, bezinteresowny, wyrozumiały. Mewa była dla Ptaszkowskiej symbolem wielkiego świata – starannie wykształcona za granicą, niezależna, zaznajomiona z ważnymi postaciami z pola sztuki. To między innymi z nimi zakładała w 1966 r. Galerię Foksal. To także jej staraniom zawdzięczamy, że do Galerii dołączył Tadeusz Kantor. Po czterech latach Ptaszkowska opuściła Galerię i wyjechała z Polski. Potrzeba wolności i nieskrępowanych działań wyznaczyła kierunek: Paryż.

„GWAŁTOWNE POCZUCIE SOLIDARNOŚCI”

We Francji nawiązała kolejne znaczące dla niej i jej pracy przyjaźnie oraz angażowała się w intensywne, choć często krótkotrwałe współprace z instytucjami. Wraz z Danielem Burenem, Michelelem Claurą i François Guinochetem stworzyli dwie, obie eksperymentalne: konceptualną Galerię 1–36 i alternatywną przestrzeń *Vitrine pour l'Art Actuel*, która składała się z baru i księgarni specjalizującej się w książkach artystycznych. Zainicjowała też szeroko zakrojony projekt – inspirowany ideą, która zadecydowała o powstaniu łódzkiego Muzeum – *Wymiana między artystami 1931–1982 Polska/USA. Doświadczenie muzeograficzne*, którego rezultatem było przekazanie w darze przez amerykańskich i polskich artystów prac do kolekcji sztuki Muzeum Sztuki w Łodzi i Museum of Contemporary Art w Los Angeles. W swoim paryskim mieszkaniu organizowała spotkania i wystawy, pomagając młodym artystom. Podobnie jak niegdyś ją i jej przyjaciół wspierali Henryk Stażewski i Mewa Łunkiewicz-Rogoyska.

Pytana o zainteresowanie i oddanie sprawom artystów będących na uboczu mówi, że „w sztuce interesowały ją wyjątki”, to z tymi odrzuconymi łączyło ją „gwałtowne poczucie solidarności”. Zaowocowało to przywróceniem pamięci o takich artystach, jak Krzysztof Niemczyk i André du Colombier – prace obu zobaczyć będzie można w MSN-ie.

SPRAWA ZAANGAŻOWANIA

Wystawa w MSN-ie jest opowieścią niedomkniętą i inną być nie może. Kuratorka pozostawia miejsce na właściwe dla Anki Ptaszkowskiej sprzeczności. Oddaje głos samej bohaterce, którą zna osobiście od wielu lat. Jak zresztą przygotować wystawę pokazującą rolę i znaczenie osoby, która już w latach 60. kwestionowała samą ideę wystawy, by jednocześnie przez całe życie wiele ekspozycji zainicjować czy osobiście przygotować? Masa historii, postaci, prac, dokumentów i dźwięków obecnych na wystawie oddawać będzie intensywność działalności Anki Ptaszkowskiej.

Kuratorka: Maria Matuszkiewicz

Projekt wystawy: Agnieszka Tarasiuk-Sutryk (współpraca: Violet e a)

Artystki i artyści: Paweł Althamer, Carl Andre, Violet e a, Vincent D'Arista, Włodzimierz Borowski, Daniel Buren, Michel Claura, André du Colombier, Florian Fouché, François Guinochet, Dan Graham, Raymond Hains, Izabella Jagiełło, Koji Kamoji, Tadeusz Kantor, Eustachy Kossakowski, Edward Krasiński, Takahiko Imura, Maria Ewa Łunkiewicz-Rogoyska, Babette Mangolte, Peter Marcasiano, Krzysztof Niemczyk, Rachel Poignant, Henryk Stażewski, Hiroshi Yokoyama, Bertrand Wicquart

Instalacja dźwiękowa: Michał Libera

Pierwsza edycja wystawy miała tytuł „Anka au cas par cas” i odbyła się w CAPC Musee d'art contemporain de Bordeaux w dniach 23 czerwca–31 grudnia 2022. Kuratorkami były Sara Martinetti i Maria Matuszkiewicz, architekturę zaprojektował Olivier Goethals, instalację dźwiękową przygotował Cengiz Hartlap, a projekt graficzny towarzyszącej publikacji wykonała Lucile Billot.

Anka Ptaszkowska. Przypadkiem

17.02 – 23.04.2023

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Wybrzeże Kościuszkowskie 22

otwarcie: 17.02.2023, godz. 18.00

Godziny otwarcia wystawy

wtorek-czwartek: 12.00-19.00

piątek: 12.00-20.00

sobota: 11.00-20.00

niedziela: 11.00-18.00

Strona Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

artmuseum.pl

Materiały dla prasy

prasa.artmuseum.pl

Kontakt dla mediów

Józefina Bartyzel | jozefina.bartyzel@artmuseum.pl | 695 492 970

Mecenasi Muzeum i Kolekcji Muzeum



instytucja kultury
miasta stołecznego
Warszawy



allegro

Partner prawny Muzeum



Partner wystawy



Współpraca medialna



MAGAZYN OPINII
Pismo.

